

Agenția pentru Protecția Mediului GORJ

Nr. 10642 din 26.10.2017

Către : S. HIDROELECTRICA S.A. - SPEEH Porțile de Fier

În atenția: D.lui Director al SPEEH Porțile de Fier

Referitor: Îndrumar proiect " Racordare la SEN a CHE Bumbesti - Linie Electrică Aeriană (LEA) 110 kV d.c. CHE Bumbesti – borna 35 bis LEA 110 kV Târgu-Jiu Nord – Parângu circuitul 2" în cadrul investiției „ Amenajarea hidroenergetică a râului Jiu pe sectorul Livezeni-Bumbesti ”

Stimate Domnule Director,

Ca urmare solicitării depuse de către S. HIDROELECTRICA S.A. - SPEEH Porțile de Fier de obținere a acordului de mediu pentru proiectul „ Racordare la SEN a CHE Bumbesti - Linie Electrică Aeriană (LEA) 110 kV d.c. CHE Bumbesti – borna 35 bis LEA 110 kV Târgu-Jiu Nord – Parângu circuitul 2” în cadrul investiției „ Amenajarea hidroenergetică a râului Jiu pe sectorul Livezeni-Bumbesti ” , în urma completărilor înregistrate cu nr. 5187 din 25.05.2017, a analizării documentației în cadrul ședinței de analiză tehnică din data de 29.09.2017, cu parcurgerea Listei de control pentru etapa de încadrare în procedura de evaluare a impactului asupra mediului și de evaluare adecvată, a parcurgerii etapei de definirea domeniului evaluării și în lipsa observațiilor publicului (prin anunturi publice în ziarul Gorjeanul din data de 09.10.2017, afisarea la sediul Primăriei Bumbesti Jiu din data de 09.10.2017 și postat pe pagina de internet a APM Gorj în data de 05.10.2017), în cadrul ședinței de analiză tehnică din data de 23.10.2017, în conformitate cu prevederile art. 14, alin. (1), pct.e) și art.15 din Ordinul comun nr.135/84/76/1284 din 2010, autoritatea competentă pentru protecția mediului întocmește **îndrumarul** privind problemele de mediu care trebuie analizate în raportul privind impactul asupra mediului, și în studiul de evaluare adecvată pe baza documentației tehnice, a informațiilor solicitate suplimentar și a întrebărilor adresate de membrii comisiei de analiză tehnică, vă comunicăm următoarele:

1. Proiectul se încadrează în HG 445/2009, anexa nr. 2, pct. 3, lit.b) instalații industriale pentru transportul gazelor, aburului și apei calde; transportul energiei electrice prin cabluri aeriene , altele decât cele prevăzute în anexa nr.1 așa cum se menționează și în Decizia etapei de evaluare inițială nr. 10994 din 20.02.2017;
2. Proiectul se supune evaluării de impact asupra mediului, și evaluării adecvate mai ales prin efectul cumulat cu proiectul Amenajarea hidroenergetică a râului Jiu pe sectorul Livezeni-Bumbesti dar și cu alte activități și proiecte ;
3. Raportul privind impactul asupra mediului solicitat în conformitate cu prevederile OUG nr. 195/2005 privind protecția mediului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 265/2006 cu modificările și completările ulterioare, conform prevederilor articolului 1 din Ordinul ministrului mediului nr.1026/2009 privind aprobarea condițiilor de elaborare a raportului de mediu, raportului privind impactul asupra mediului, bilanțului de mediu, raportului de amplasament, raportului de securitate și studiului de evaluare adecvată, se elaborează de către persoane fizice și juridice, denumite în continuare *elaboratori*, înscrise în Registrul național al elaboratorilor de studii pentru protecția mediului. Lista

persoanelor care dețin certificate de înregistrare, se găsește pe pagina www.mmediu.ro.

4. Raportul privind impactul asupra mediului se va întocmi conform recomandărilor din Ghidul metodologic privind etapa de definire a domeniului evaluării și de realizare a raportului la studiul de evaluare – Anexa nr.2, aprobat prin Ordinul nr.863/2002 privind aprobarea ghidurilor metodologice aplicabile etapelor procedurii – cadru de evaluare a impactului asupra mediului și a informațiilor prevăzute în Anexa nr.4 a H.G. nr. 445/2009 și se va depune la A.P.M. Gorj atât în **format electronic cât și pe suport de hârtie și vor fi inserate concluziile studiului de evaluare adecvată.**
5. În conformitate cu prevederile Ordinului nr.863/2002 **îndrumarul** va fi transmis, prin grija titularului, realizatorului Raportului privind impactul asupra mediului.
6. Domeniile pentru care se solicită detalieri sunt cele precizate în coloanele 4 și 5 ale Listei de control pentru definirea domeniului evaluării și a listei de control pentru etapa de încadrare în procedura de evaluare adecvată (atașate) întocmite de A.P.M. Gorj, pe baza informațiilor obținute din analiza documentației și a punctelor de vedere exprimate în cadrul ședinței Comisiei de Analiză Tehnică. Au fost identificate următoarele componente de mediu ce pot fi potențial afectate: C - folosința terenului în zonele vecine; E, F, G, I, J, K – areale sensibile; Y- Apa; Z - Soluri; BB - Calitatea aerului la nivel local inclusiv schimbări climatice și diminuarea stratului de ozon; CC - Calitatea apei; FF- solul; GG- zgomote și vibrații; HH- Temperaturi, radiații luminoase sau electromagnetice inclusiv interferența electrică, TT- condițiile de locuire .
7. Aspectele necesare a fi tratate în cadrul raportului EIM , pe lângă cerințele conținutului cadru conform ordinului 863/2002, vor privi:
 - a. o descriere a amplasamentului proiectului.
 - b. o descriere a caracteristicilor fizice ale întregului proiect, inclusiv, dacă este cazul, a lucrărilor de închidere necesare, precum și cerințele privind utilizarea terenurilor în cursul fazelor de construire și funcționare;
 - c. o descriere a principalelor caracteristici ale etapei de funcționare a proiectului (în special, orice proces de producție), de exemplu, necesarul de energie și energia utilizată, natura și cantitatea materialelor și resursele naturale utilizate (inclusiv apa, terenurile, solul și biodiversitatea);
 - d. o estimare, în funcție de tip și cantitate, a reziduurilor și emisiilor preconizate (de exemplu, poluarea apei, aerului, solului și subsolului, zgomot, vibrații, lumină, căldură, radiații etc.), precum și cantitățile și tipurile de reziduuri produse pe parcursul etapelor de construire și funcționare.
 - e. O descriere a alternativelor rezonabile (de exemplu, în termeni de concepție, tehnologie, amplasare, dimensiune și anvergură a proiectului) analizate de către inițiatorul proiectului, relevante pentru proiectul propus, precum și caracteristicile specifice ale proiectului și indicarea principalelor motive care stau la baza alegerii făcute, inclusiv o comparație a efectelor asupra mediului.
 - f. O descriere a factorilor susceptibili de a fi afectați de proiect: populația, sănătatea umană, biodiversitatea (de exemplu, fauna și flora), terenurile (de exemplu, ocuparea terenurilor, dacă sunt afectate suprafețe cu vegetație forestieră pentru asigurarea culoarului de protecție a LEA 110 kV), solul (de exemplu, materia organică, eroziunea, tasarea, impermeabilizarea), apa (de exemplu, schimbările hidromorfologice, cantitatea și calitatea), aerul, clima (de exemplu, emisiile de gaze cu efect de seră, impacturile relevante pentru

AGENȚIA PENTRU PROTECȚIA MEDIULUI GORJ

Strada Unirii .nr.76 TÂRGU JIU

E-mail:office@apmgj.anpm.ro; Tel0253/215384.Fax. 0253/212892

- adaptare), bunurile materiale, patrimoniul cultural, inclusiv aspectele arhitecturale și cele arheologice, și peisajul.
- g. cumularea efectelor cu cele ale altor instalații existente, ținând seama de orice probleme ecologice existente legate de zone cu o importanță deosebită din punctul de vedere al mediului, care ar putea fi afectate, sau de utilizarea resurselor naturale;
 - h. impactul proiectului asupra climei (de exemplu, natura și amploarea emisiilor de gaze cu efect de seră) și vulnerabilitatea proiectului la schimbările climatice;
 - i. tehnologiile și substanțele folosite.
8. O descriere sau dovezi ale metodelor previzionale utilizate pentru identificarea și evaluarea efectelor semnificative asupra mediului, inclusiv detalii privind dificultățile (de exemplu, dificultățile de natură tehnică sau determinate de lipsa de cunoștințe) întâmpinate cu privire la compilarea informațiilor solicitate, precum și o prezentare a principalelor incertitudini existente.
 9. O descriere a măsurilor avute în vedere pentru evitarea, prevenirea, reducerea sau, dacă este posibil, compensarea oricăror efecte negative semnificative asupra mediului identificate și, dacă este cazul, o descriere a oricăror măsuri de monitorizare propuse. Descrierea respectivă ar trebui să se refere atât la etapa de construire, cât și la cea de funcționare. Vor fi avute în vedere efectele anterioare precum și măsurile de atenuare realizate.
 10. O descriere a efectelor negative semnificative preconizate ale proiectului asupra mediului, determinate de vulnerabilitatea proiectului în fața riscurilor de accidente majore și/sau dezastre relevante pentru proiectul în cauză. Această descriere ar trebui să includă măsurile avute în vedere pentru prevenirea sau atenuarea efectelor negative semnificative asupra mediului ale acestor evenimente, precum și detalii privind gradul de pregătire și reacția propusă în astfel de situații de urgență.
 11. La elaborarea raportului privind evaluarea impactului asupra mediului se vor avea în vedere prevederile legislației de mediu în vigoare, corelarea acestora cu legislația din domeniul sanitar, silvic și agricol.
 12. Un rezumat netehnic al informațiilor furnizate în temeiul punctelor precizate mai sus.
 13. O listă de referință care să detalieze sursele utilizate pentru descrierile și evaluările incluse în raport.

14. Studiul de evaluare adecvată va cuprinde

a) Informații privind proiectul supus aprobării :

- informații privind PP: denumirea, descrierea, obiectivele acestuia, informații privind producția care se va realiza, informații despre materiile prime, substanțele sau preparatele chimice utilizate;
- localizarea geografică și administrativă, cu precizarea coordonatelor Stereo 70;
- modificările fizice ce decurg din PP (din excavare, consolidare, dragare etc.) și care vor avea loc pe durata diferitelor etape de implementare a PP;
- resursele naturale necesare implementării PP (preluare de apă, resurse regenerabile, resurse neregenerabile etc.);
- resursele naturale ce vor fi exploatate din cadrul ariei naturale protejate de interes comunitar pentru a fi utilizate la implementarea PP;
- emisii și deșeuri generate de PP (în apă, în aer, pe suprafața unde sunt depozitate deșeurile) și modalitatea de eliminare a acestora;

AGENȚIA PENTRU PROTECȚIA MEDIULUI GORJ

Strada Unirii .nr.76 TÂRGU JIU

E-mail:office@apmgj.anpm.ro; Tel0253/215384.Fax. 0253/212892

- cerințele legate de utilizarea terenului, necesare pentru execuția PP (categoria de folosință a terenului, suprafețele de teren ce vor fi ocupate temporar/permanent de către PP, de exemplu, drumurile de acces, tehnologice, ampriza drumului, șanțuri și pereți de sprijin, efecte de drenaj etc.);
- serviciile suplimentare solicitate de implementarea PP (dezafectarea/reamplasarea de conducte, linii de înaltă tensiune etc., mijloacele de construcție necesare), respectiv modalitatea în care accesarea acestor servicii suplimentare poate afecta integritatea ariei naturale de interes comunitar;
- durata construcției, funcționării, dezafectării proiectului și eșalonarea perioadei de implementare a PP etc.;
- activități care vor fi generate ca rezultat al implementării PP;
- descrierea proceselor tehnologice ale proiectului (în cazul în care autoritatea competentă pentru protecția mediului solicită acest lucru);
- caracteristicile PP existente, propuse sau aprobate, ce pot genera impact cumulativ cu PP care este în procedură de evaluare și care poate afecta ariile naturale protejate de interes comunitar.

b) Informații privind ariile naturale protejate de interes comunitar afectate de implementarea proiectului;

- date privind situl Natura 2000 Defileul Jiului și Parcul Național Defileul Jiului: suprafața, tipuri de ecosisteme, tipuri de habitate și speciile care pot fi afectate prin implementarea PP etc.;
- date despre prezența, localizarea, populația și ecologia speciilor și/sau habitatelor de interes comunitar prezente pe suprafața și în imediata vecinătate a PP, menționate în formularul standard al sitului Natura 2000 Defileul Jiului și al Parcului Național Defileul Jiului,
- descrierea funcțiilor ecologice ale speciilor și habitatelor de interes comunitar afectate (suprafața, locația, speciile caracteristice) și a relației acestora cu ariile naturale protejate de interes comunitar învecinate și distribuția acestora;
- statutul de conservare a speciilor și habitatelor de interes comunitar;
- date privind structura și dinamica populațiilor de specii afectate (evoluția numerică a populației în cadrul ariei naturale protejate de interes comunitar, procentul estimativ al populației unei specii afectate de implementarea PP, suprafața habitatului este suficient de mare pentru a asigura menținerea speciei pe termen lung);
- relațiile structurale și funcționale care creează și mențin integritatea ariilor naturale protejate de interes comunitar;
- obiectivele de conservare ale ariilor naturale protejate de interes comunitar, acolo unde au fost stabilite prin planuri de management;
- descrierea stării actuale de conservare a ariilor naturale protejate de interes comunitar, inclusiv evoluții/schimbări care se pot produce în viitor;
- alte informații relevante privind conservarea ariilor naturale protejate de interes comunitar, inclusiv posibile schimbări în evoluția naturală a ariilor naturale protejate de interes comunitar;
- metodele utilizate pentru culegerea informațiilor privind speciile și/sau habitatele de interes comunitar afectate;
- perioada de timp în care a fost realizat studiul de evaluare adecvată cu precizarea clară a calendarului acțiunilor de cercetare efectuate în teren;

c) Identificarea și evaluarea impactului

- În cadrul studiului de evaluare adecvată se face identificarea și evaluarea tuturor tipurilor de impact negativ al PP susceptibile să afecteze în mod semnificativ ariile naturale protejate de interes comunitar.
- În cadrul studiului vor fi identificate următoarele tipuri de impact:
 - direct și indirect;
 - pe termen scurt sau lung;
 - din faza de construcție, de operare și de dezafectare;
 - rezidual;
 - cumulativ.
- Se va face o prognoză privind amploarea/mărimea impactului cumulativ identificat și semnificația acestuia. Analiza și evaluarea diverselor tipuri de impact se vor face în raport cu integritatea ariilor naturale protejate de interes comunitar, ținându-se cont de structura, funcțiile ecologice și vulnerabilitatea acestora la modificări (zgomotul, diminuarea resurselor de apă, emisiile de substanțe chimice etc.), precum și față de obiectivele de conservare a acestora.
- Evaluarea semnificației impactului în cadrul studiului se face pe baza următorilor indicatori-cheie cuantificabili:
 - procentul din suprafața habitatului care va fi pierdut;
 - procentul ce va fi pierdut din suprafețele habitatelor folosite pentru necesitățile de hrană, odihnă și reproducere ale speciilor de interes comunitar;
 - fragmentarea habitatelor de interes comunitar (exprimată în procente);
 - durata sau persistența fragmentării;
 - durata sau persistența perturbării speciilor de interes comunitar, distanța față de aria naturală protejată de interes comunitar;
 - schimbări în densitatea populațiilor (nr. de indivizi/suprafață);
 - scara de timp pentru înlocuirea speciilor/habitatelor afectate de implementarea PP;
 - indicatorii chimici-cheie care pot determina modificări legate de resursele de apă sau de alte resurse naturale, care pot determina modificarea funcțiilor ecologice ale unei arii naturale protejate de interes comunitar.
- Pe baza acestor indicatori cheie se va determina, în cadrul studiului EA, impactul preconizat al PP asupra speciilor și habitatelor de interes comunitar.
- Orice pierdere din suprafața ariei naturale protejate sau reducere a efectivelor populației speciei va fi cuantificată și evaluată sub raportul impactului asupra obiectivelor de conservare ale ariilor naturale protejate și asupra statutului de conservare a habitatelor și speciilor-cheie.
- Evaluarea semnificației impactului unui PP în cadrul studiului se face prin parcurgerea următorilor pași:

A. evaluarea impactului PP propus:

a) evaluarea impactului cauzat de PP fără a lua în considerare măsurile de reducere a impactului;

b) evaluarea impactului rezidual care va rămâne după implementarea măsurilor de reducere a impactului;

B. evaluarea impactului cumulativ al PP propus cu alte PP:

a) evaluarea impactului cumulativ al PP cu alte PP fără a lua în considerare măsurile de reducere a impactului;

b) evaluarea impactului rezidual care rămâne după implementarea măsurilor de reducere a impactului pentru PP propus și pentru alte PP.

d) Măsurile de reducere a impactului

- Măsurile de reducere a impactului sunt stabilite în funcție de impactul negativ posibil al PP. În cadrul studiului se stabilesc măsurile de reducere a impactului negativ asupra ariilor naturale protejate de interes comunitar, după cum urmează:
- identificarea și descrierea măsurilor de reducere care vor fi implementate pentru fiecare specie și/sau tip de habitat afectat de PP și modul în care acestea vor reduce /elimină impactul negativ asupra ariilor naturale protejate de interes comunitar;
- prezentarea calendarului implementării și monitorizării măsurilor de reducere a impactului;
- orice alte aspecte relevante pentru conservarea speciilor și/sau habitatelor de interes comunitar;
- Măsurile de reducere a impactului trebuie:
 - să fie parte integrantă din PP propus;
 - să se adreseze direct impactului;
 - să fie funcționale la momentul producerii impactului negativ;
 - să aibă la bază cele mai recente date științifice din teren.

Studiul de evaluare adecvată depus la A.P.M. Gorj va fi însoțit de lista organizațiilor/instituțiilor/specialiștilor implicați în furnizarea informațiilor privind speciile și habitatele de interes comunitar afectate de implementarea PP, cu detalii despre aceștia (experiență, activitatea în domeniu, CV-urile persoanelor implicate etc.).

- *PP - plan/proiect

15. Conform prevederilor Ord. nr. 135/2010, art.14, alin. (2), îndrumarul transmis titularului de proiect "nu exclude posibilitatea solicitării ulterioare de informații suplimentare".

Conform prevederilor Ord. nr. 135/2010, art.16, alin. (4) Raportul privind impactul asupra mediului respectă conținutul-cadru prevăzut de ghidurile metodologice aplicabile evaluării impactului asupra mediului și dezvoltă concluziile studiului de evaluare adecvată completat după aplicarea prevederilor cap.III Evaluare adecvată.

Raportul privind impactul asupra mediului ce va fi înaintat la Agenția pentru Protecția Mediului Gorj, va fi supus dezbaterii publicului interesat, apoi va fi analizat în cadrul ședinței comisiei de analiză tehnică.

Autoritățile publice participante în C.A.T. au dreptul să ceară titularului de proiect, în mod justificat, să modifice sau să corecteze Raportul privind impactul asupra mediului. Raportul cu modificările și completările necesare, se înaintează pentru o nouă analiză C.A.T.

Ca urmare a examinării raportului final, a anexei la acesta cu soluții de rezolvare a propunerilor/comentariilor publicului și a concluziilor autorităților implicate, autoritatea publică pentru protecția mediului consemnează opiniile comisiei de analiză tehnică și decide emiterea acordului de mediu sau respingerea solicitării acestuia.

AGENȚIA PENTRU PROTECȚIA MEDIULUI GORJ

Strada Unirii .nr.76 TÂRGU JIU

E-mail:office@apmgj.anpm.ro; Tel0253/215384.Fax. 0253/212892

16. Pentru parcurgerea etapei de analiză a Raportului privind impactul asupra mediului, este necesar să achitați un tarif de 2000 lei (conform Ordinului Ministrului mediului nr. 1108/2007- Nomenclatorul lucrărilor și serviciilor care se prestează de către autoritățile publice pentru protecția mediului în regim de tarifare și cuantumul tarifelor aferent acestora, cu modificările ulterioare, la sediul Agenției pentru Protecția Mediului Gorj sau în contul **RO31TREZ3365032XXX002006** deschis la Trezoreria municipiului Târgu Jiu, **Cod fiscal APM GORJ 4448180**.

17. La depunerea raportului privind impactul asupra mediului se va prezenta atestatul firmei elaboratoare, și se va face dovada achitării tarifului menționat mai sus.

Se vor face demersurile necesare pentru scoaterea terenurilor din circuit silvic și din circuit agricol, se va solicita și obține avizul administratorului ariei naturale protejate Parcul Național Defileul Jiului, conform prevederilor art.28, alin 10 din OUG 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice.

Prezenta constituie îndrumar întocmit în temeiul H.G. 445/2009 privind evaluarea impactului anumitor proiecte publice și private asupra mediului.

Cu stimă,

Director Executiv,

Dr. ing. Nicolae GIORGI

AGENȚIA PENTRU PROTECȚIA MEDIULUI GORJ

Strada Unirii .nr.76 TÂRGU JIU

E-mail:office@apmgj.anpm.ro; Tel0253/215384.Fax. 0253/212892